

บทที่ 5 การวิเคราะห์ผลการศึกษา

จังหวัดลำปางได้มีแผนการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม ทั้งสิ้น 3 กลุ่มประกอบด้วย

กลุ่ม 1 ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองดังนี้ เทศบาลนครลำปาง เทศบาลตำบลชมพู เทศบาลตำบลบ่อแก้ว เทศบาลตำบลพิชัย องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมืองลำปาง

กลุ่ม 2 ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเกาะคา ดังนี้ เทศบาลตำบลเกาะคา องค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้ ศาลา วังพร้าว ท่ามา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแม่ทะ คือ เทศบาลตำบลป่าต้นนาครีว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเสริมงาม คือ เทศบาลตำบลเสริมงาม

กลุ่ม 3 ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเถินดังนี้ เทศบาลตำบลล้อมแรด องค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้ เถินบุรี แม่วะ แม่ถอด แม่ปะ นาโง่ง แม่หมอก เวียงหมอก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแม่พริก ดังนี้ เทศบาลตำบลแม่พริก องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก เทศบาลตำบลแม่ปู้

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมมนาได้มีการกำหนดประเด็นหลัก 7 ประเด็นเพื่อให้ได้คำตอบเรื่องรูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

- ประเด็นที่ 1 การกำหนดบทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ
- ประเด็นที่ 2 แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างมูลค่าให้กับมูลฝอย
- ประเด็นที่ 3 ความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่ม
- ประเด็นที่ 4 ค่าใช้จ่ายในการจัดการมูลฝอย
- ประเด็นที่ 5 ความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ
- ประเด็นที่ 6 ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย
- ประเด็นที่ 7 แนวทางในการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย

5.1 รูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลโดยการจัดสัมมนาและการสัมภาษณ์ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประเด็นการศึกษา สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 9-16

ตารางที่ 9 สรุปข้อมูลเรื่องบทบาท/หน้าที่ ของศูนย์จัดการมูลฝอย จังหวัดลำปาง

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
งานสุขภาพแวดล้อมและวัสดุใช้แล้ว 1 งานกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หน้าที่ -ควบคุมดูแลเรื่องการกำจัดมูลฝอยให้ถูกต้องตามประเภทของมูลฝอย ให้ถูกสุขลักษณะ -วางแผนการจัดกาารมูลฝอยตั้งแต่มูลฝอยเริ่มเข้าสู่ระบบศูนย์ฯ การคัดแยกมูลฝอยจนกระทั่งได้รับการกำจัดให้ถูกต้อง -แผนการจำหน่ายมูลฝอย 2 งานจักรกลและซ่อมบำรุง หน้าที่ -ดูแลเครื่องจักรกลให้ใช้งานได้ -วางแผนซ่อมบำรุง 3 งานฝังกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หน้าที่ -ประสานแผนงานกับงานต่าง ๆ เพื่อให้ระบบสามารถดำเนินการได้ -กำหนดค่าจัดเก็บมูลฝอย	1 ฝ่ายวิศวกรรม หน้าที่ ควบคุมการฝังกลบ บดอัด เติบระบบ 2 ฝ่ายสิ่งแวดล้อม หน้าที่ ตรวจสอบคุณภาพดิน น้ำ อากาศ โดยรอบศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ 3 ฝ่ายเทคนิค หน้าที่ ตรวจสอบอุปกรณ์และบำรุงรักษา 4 ฝ่ายคลัง หน้าที่ สรรหาเงินทุนและควบคุมงบประมาณ 5 ฝ่ายบริหาร หน้าที่ บริหารตามแผนงาน พัฒนางองค์กร ขยายการดำเนินงาน 6 ฝ่ายการตลาดสัมพันธ์ หน้าที่ สร้างความเข้าใจกับชุมชน 7 ฝ่ายขนส่ง หน้าที่ ได้รับความร่วมมือ สร้างระบบเครือข่ายกับองค์กรอื่น หน้าที่ เก็บขนและแยกมูลฝอย	1 งานส่งเสริมเผยแพร่สุขภาพสิ่งแวดล้อม หน้าที่ ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ รณรงค์และผลิตสื่อ 2 งานรักษาความสะอาดและเก็บรวบรวมมูลฝอย หน้าที่ เก็บขนมูลฝอย รักษาความสะอาดในบริเวณศูนย์ฯ 3 งานกำจัดมูลฝอย หน้าที่ ชั่งน้ำหนัก แยกมูลฝอย สร้างประโยชน์ให้กับมูลฝอย ควบคุมการกำจัด 4 งานระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย หน้าที่ ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ตรวจสอบคุณภาพน้ำ 5 งานธุรการ หน้าที่ ดูแลเรื่องเอกสาร รวบรวมแผนงาน ประเมินผลการดำเนินงาน	1 ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่เฉพาะการจัดการในบริเวณสถานที่กำจัดมูลฝอยเท่านั้น โดยไม่ระบุด้านการ ส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และการเก็บรวบรวมมูลฝอย 2 ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2 และ 3 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่การจัดการมูลฝอยแบบครบวงจรตั้งแต่การส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ต่อมวลชน การเก็บรวบรวม มูลฝอย และการกำจัดขยะในสถานที่กำจัด มูลฝอย ตลอดจนกำหนดงานสนับสนุนคือ งานธุรการและงานปฏิบัติการ 3 ศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ลำปาง ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ครบวงจร ได้แก่ ก) งานส่งเสริมสนับสนุน คือ -งานธุรการทั่วไป -งานการคลัง -งานบุคลากร

ตารางที่ 9 สรุปข้อมูลเรื่องบทบาท/หน้าที่ ของศูนย์จัดการมูลฝอย จังหวัดลำปาง (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
4 งานรักษาความสะอาด หน้าที่ - ดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณศูนย์ฯ ฝ่ายจัดการคุณภาพน้ำ 5 งานแบบแผนและก่อสร้าง หน้าที่ - ดูแลแบบแผนและก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียภายในพื้นที่กำจัดมูลฝอย 6 งานควบคุมและตรวจสอบการบำบัดน้ำเสีย หน้าที่ ดูแลและตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสีย 7 งานบำรุงรักษาและซ่อมแซม หน้าที่ - บำรุงรักษาตามแผนงาน - ซ่อมแซมระบบ 8 งานวิเคราะห์คุณภาพน้ำ หน้าที่ ตรวจสอบคุณภาพน้ำก่อนออกจากระบบ	8 ฝ่ายวิเคราะห์นโยบายและแผน หน้าที่ ประเมินผลการทำงาน กำหนดแผนงาน และรวบรวมข้อมูล 9 ฝ่ายจัดการน้ำเสีย หน้าที่ ดูแลระบบบำบัดน้ำเสียภายในศูนย์ฯ ให้ได้มาตรฐานสาธารณสุข	6 งานควบคุมตรวจสอบติดตามประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม หน้าที่ ควบคุมตรวจสอบงานทุกด้านเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- งานสารบรรณ - งานพัสดุ - งานอาคารและสถานที่ ข) งานส่งเสริมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับบริหารจัดการมูลฝอย สัมพันธ์กับภาคชนสัมพันธ์ให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอย ค) งานรักษาความสะอาดและเก็บรวบรวมมูลฝอยภายในศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ซึ่งอาจจำแนกได้ 2 กรณีคือ 1) กรณีที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ทำหน้าที่เก็บขน และรวบรวมมูลฝอยจากชุมชนมายังสถานที่กำจัดมูลฝอย และให้เจ้าหน้าที่แยกมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดมูลฝอยด้วย และดำเนินการเกี่ยวกับมูลฝอยที่แยกแล้วให้เกิดประโยชน์ 2) กรณีที่ท้องถิ่นมอบให้เอกชนเก็บขนมูลฝอย ให้ทำหน้าที่กำกับดูแลเอกชนผู้เก็บขนนี้ให้เป็นไปตามข้อกำหนด

ตารางที่ 9 สรุปข้อมูลเรื่องบทบาท/หน้าที่ ของศูนย์จัดการมูลฝอย จังหวัดลำปาง (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง และประสานงานระหว่างท้องถิ่นที่เข้าร่วม ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
			ง) งานกำจัดมูลฝอย ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการกำจัด โดยเทคนิคต่าง ๆ บางครั้งรักษาอุปกรณ์กำจัดมูลฝอย ซึ่งน้ำหนัก ดูแลระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย โดยดำเนินการในสถานที่กำจัดมูลฝอย จ) งานติดตามตรวจสอบและประเมินผล ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบคุณภาพดิน น้ำ อากาศ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ รายงานต่อผู้เข้าร่วมดำเนินงาน การศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ เป็นระยะ ง) งานนโยบายและแผน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการ ด้านการจัด การมูลฝอย กำหนดแผนการดำเนินงาน และรวบรวมข้อมูลตลอดจนประสานการดำเนินงานระหว่างท้องถิ่นที่เข้าร่วมดำเนินงาน การศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ

จากตารางที่ 9 สรุปข้อมูลเรื่องบทบาทหน้าที่ของศูนย์จัดการมูลฝอย จังหวัดลำปาง โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในการกำจัดมูลฝอยเท่านั้น เพราะได้เห็นความสำคัญของการจัดการในศูนย์กำจัดมูลฝอยเป็นประเด็นหลัก ซึ่งถ้าศูนย์มีการกำจัดมูลฝอยที่ดี ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประชาชนจะเข้าใจและให้ความร่วมมือ สำหรับด้านการรณรงค์เรื่องการคัดแยกและการลดปริมาณมูลฝอยนั้นเป็นหน้าที่หลักของท้องถิ่นอยู่แล้ว ซึ่งถ้าศูนย์ดำเนินการอีกจะเป็นการซ้ำซ้อน

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2 และ 3 มีแผนการส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ต่อมวลชน การเก็บรวบรวมมูลฝอย และการกำจัดมูลฝอยในสถานที่กำจัดมูลฝอย ตลอดจนกำหนดงานสนับสนุนคือ งานธุรการและงานปฏิบัติการ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าควรจะรวมงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไว้ เป็นงานบริหารจัดการศูนย์ ซึ่งทำให้การทำงานไม่แยกส่วนและงานด้านชุมชนนั้นมีส่วนสำคัญที่จะให้การดำเนินกิจกรรมของศูนย์ฯ สามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยได้ประมวลบทบาทหน้าที่ที่ควรจะดำเนินการในศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ได้ดังต่อไปนี้ คือศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปางควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ครบวงจรซึ่งประกอบไปด้วยงานในลักษณะต่าง ๆ คือ งานสนับสนุน งานส่งเสริมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ งานรักษาความสะอาดและเก็บรวบรวมมูลฝอย งานกำจัดมูลฝอย งานติดตามตรวจสอบ และประเมินผล งานนโยบายและแผน ลักษณะโครงสร้างของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ที่มีครบวงจรมานั้นเพื่อที่จะทำให้ทราบค่าใช้จ่ายทั้งหมดของศูนย์จัดการมูลฝอยลำปาง เพื่อที่จะสามารถนำไปเป็นต้นทุนเพื่อคิดค่าบริการในการจัดเก็บค่ากำจัดมูลฝอยกับท้องถิ่นที่มาใช้บริการได้ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มศักยภาพของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปางได้ถ้าศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง สามารถหารายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ตารางที่ 10 สรุปข้อมูลเรื่องแนวทางการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ตำบล
1 ให้ความรู้และความเข้าใจถึงมูลค่าของมูลฝอยในเชิงพาณิชย์ และการกำจัด มูลฝอยแต่ละประเภทให้ถูกวิธี 2 การประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกและ ความรับผิดชอบต่อสังคม 3 มาตรการในการควบคุมดูแลตรวจสอบการแยกมูลฝอย	1 สร้างจิตสำนึกหรือสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการมูลฝอยเบื้องต้น 2 รมณรงค์สร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับระบบกำจัด มูลฝอย 3 แลติดสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องคัดแยก มูลฝอย	1 สร้างจิตสำนึกให้ชุมชนแยกมูลฝอยและ เห็นคุณค่าจากมูลฝอย 2 ออกลมตราการเกี่ยวกับการแยกมูลฝอย ก่อนทิ้ง 3 จัดหาที่จำหน่ายขยะเชิงพาณิชย์	1 ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1 และ 2 กำหนด แนวทางการให้ความรู้เรื่องการสร้างความ เข้าใจต่อประชาชนในการให้เห็นคุณค่าของ มูลฝอย 2 ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3 กำหนดแนวทาง การให้ความรู้เกี่ยวกับการให้คุณค่าของมูล ฝอยและดำเนินการปฏิบัติการเพื่อสร้างมูล ค่าให้มูลฝอยโดยหาที่จำหน่ายขยะรับ 3 ศูนย์จัดการมูลฝอย ตำบล ควบคู่ให้ ความรู้ การรณรงค์สร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับ การแยก มูลฝอยและให้ เห็นคุณค่าของมูลฝอย รวม ทั้งการทำหนดมาตรฐานการเกี่ยวกับการแยก มูลฝอยและการจัดหาที่จำหน่ายขยะรับ มูล ฝอยเชิงพาณิชย์ ทางศูนย์ฯ ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การจัดการมูลฝอยด้วย ซึ่งในการส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วมต้องดำเนินการตั้งแต่ ให้มีการร่วมคิด ร่วมวางแผน การร่วม ดำเนินการ ร่วมในผลประโยชน์ และการ ร่วมพัฒนา ซึ่งจะทำให้ประชาชนเข้าใจใน การสร้างค่าให้ มูลฝอยได้

จากตารางที่ 10 สรุปข้อมูลเรื่องแนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอยของศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม จังหวัดลำปาง โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1 และ 2 กำหนดแนวทางการให้ความรู้เรื่องการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการให้เห็นคุณค่าของมูลฝอย โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้มูลฝอยถูกคัดแยกและถูกกำจัดไปบางส่วนก่อนขนส่งมูลฝอยที่เหลือเข้าสู่ศูนย์กำจัดขยะฯ

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3 กำหนดแนวทางการให้ความรู้เกี่ยวกับการให้คุณค่าของมูลฝอยและดำเนินการปฏิบัติการเพื่อสร้างมูลค่าให้มูลฝอย โดยหาที่จำหน่ายรองรับ และมีมาตรการมาควบคุม ทั้งนี้เพราะคาดว่าถ้าชุมชนมีการคัดแยกมูลฝอยและมีการจัดการมูลฝอยเชิงพาณิชย์แล้วและไม่มีที่จำหน่าย หรือออกมาตรการจูงใจแล้ว การดำเนินงานจะไม่ใช่ผลเท่าที่ควร

ผู้วิจัยได้ประมวลแนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอยของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ได้ดังต่อไปนี้ คือ ควรรณรงค์สร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย เห็นคุณค่าของมูลฝอย การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย จัดหาที่จำหน่ายรองรับมูลฝอยเชิงพาณิชย์ อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือให้ชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมพัฒนา ในเรื่องการสร้างค่าให้มูลฝอย เพื่อจะทำให้ประชาชนเข้าใจในเรื่องการจัดการมูลฝอยที่แท้จริง

ตารางที่ 11 สรุปข้อมูลเรื่องความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกัน

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ลำปาง
1. เป็นไปตามผลการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญการลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง 2. แขนงนำได้คัดเลือกจากกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้รองรับการก่อสร้างศูนย์ฯ 3. ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มได้มีการลงนามร่วมกันในรูปแบบบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นในความร่วมมือนำมาดำเนินการศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ	1. เป็นไปตามผลการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญการลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง 2. แขนงนำได้เชิญชวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกที่เข้าร่วมโครงการ และได้รับการตอบรับประกอบด้วย 4 เทศบาลตำบล 9 องค์การบริหารส่วนตำบล 3. ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มได้มีการลงนามร่วมกันในรูปแบบบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นในความร่วมมือนำมาดำเนินการศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ	1. เป็นไปตามผลการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญการลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง 2. แขนงนำได้เชิญชวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกที่เข้าร่วมโครงการ และได้รับการตอบรับประกอบด้วย 4 เทศบาลตำบล 9 องค์การบริหารส่วนตำบล 3. ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มได้มีการลงนามร่วมกันในรูปแบบบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นในความร่วมมือนำมาดำเนินการศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ	1. ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ทั้ง 3 ศูนย์ฯ อาศัยผลการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญการลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปางในการรวมกลุ่มจัดการมูลฝอยฯ ร่วมกันและได้มีการลงนามร่วมกันในรูปแบบบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นในระดับศูนย์ฯ 2. กระบวนการรวมกลุ่มของศูนย์ฯ ที่ 1 อาศัยลักษณะพื้นที่ที่ใกล้เคียงกัน ศูนย์ฯ ที่ 2 ได้เล็งเห็นถึงสถานการณ์ที่มูลฝอยในพื้นที่เดียวกันในปัจจุบัน ศูนย์ฯ ที่ 3 แขนงนำได้ชักชวนให้เข้าร่วมจัดการมูลฝอยร่วมกัน 3. ศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ลำปาง ในด้านการรวมกลุ่มของศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ แต่ละแห่งมีความเป็นไปได้ที่จะแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก พื้นฐานปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยพื้นฐานที่ควรคำนึงถึงคือ สถานะที่กำจัดมูลฝอย ระยะทาง ความร่วมมืออย่างต่อเนื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ

จากตารางที่ 11 สรุปข้อมูลเรื่องความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันของศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม จังหวัดลำปาง โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า การกำหนดศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ทั้ง 3 ศูนย์ ได้ใช้ข้อมูลจากผลการศึกษาเพื่อจัดการแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนเพื่อแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม จังหวัดลำปาง ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดลำปางได้รับงบประมาณจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ ฯ ในปีงบประมาณ 2538 จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาทำการศึกษาดังกล่าว ซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อมเรื่องมูลฝอย ผลการศึกษาได้มีการเสนอแนะให้มีการรวมพื้นที่ในการแก้ไขปัญหามูลฝอย และได้กำหนดให้ก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ 3 ศูนย์ และองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ศูนย์ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นขึ้นเพื่อเป็นการแสดงความร่วมมือเบื้องต้นที่จะร่วมกันจัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ

กระบวนการรวมกลุ่ม พบว่า ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1 ได้คัดเลือกท้องถิ่นที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่จะก่อสร้างศูนย์ฯ และศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2 ได้รวมกลุ่มเฉพาะท้องถิ่นที่รวมทั้งมูลฝอยร่วมกันในปัจจุบัน ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3 ท้องถิ่นต่าง ๆ ได้แสดงความจำนงเข้าร่วมเอง

ผู้วิจัยได้ประมวลเรื่องความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ได้ดังนี้ ควรคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานคือ สถานที่กำจัดมูลฝอยในกลุ่มควรที่จะสามารถดำเนินการหาพื้นที่กำจัดมูลฝอยได้ ระยะทางระหว่างกลุ่มถึงสถานที่กำจัดมูลฝอยไม่ควรที่จะไกลเกินไป ผู้บริหารของท้องถิ่นในกลุ่มควรมีความร่วมมืออย่างต่อเนื่องในหลาย ๆ ด้าน เพราะจะเป็นการแสดงถึงการร่วมมืออย่างแท้จริงและยาวนาน

ตารางที่ 12 สรุปข้อมูลเรื่อง ค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
1 การก่อสร้างใช้งบประมาณแผ่นดินผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 2 การบำรุงรักษาและการเดินระบบ ได้จากการบริหารจัดการศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ และงบประมาณ	1 การก่อสร้างใช้งบประมาณแผ่นดินผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 2 การบำรุงรักษาและการเดินระบบ ได้จากการบริหารจัดการศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ และงบประมาณ	1 การก่อสร้างใช้งบประมาณแผ่นดินผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 2 การบำรุงรักษาและการเดินระบบ ได้จากการบริหารจัดการศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ และงบประมาณ	1 ศูนย์ฯ ทั้ง 3 ศูนย์ฯ ใช้งบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม) ในการลงทุนก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย 2 ศูนย์ฯ ทั้ง 3 ศูนย์ฯ จะมีรักษาและเดินระบบกำจัดมูลฝอยโดยอาศัยการเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชนเพียงบางส่วน และจะใช้งบประมาณรายได้จากส่วนอื่นของท้องถิ่นสนับสนุน 3 ศูนย์จัดการ ลำปาง ควรจะมี 2 ศูนย์ คือ 1) ศูนย์ฯ ทางตอนกลางเป็นการรวมของศูนย์ฯ 1 และ ศูนย์ฯ 2 ซึ่งควรมายามให้เอกชนลงทุนและดำเนินการเอง ทั้งนี้เพราะปัจจุบันการกำจัดมูลฝอยในพื้นที่ตอนกลางก็ให้เอกชนดำเนินการ 2) ศูนย์ฯ ทางตอนล่าง คือศูนย์ฯ 3 และการลงทุนใช้งบประมาณของรัฐส่วนกลาง การบริหารจัดการทางศูนย์ใช้งบประมาณของท้องถิ่น

จากตารางที่ 12 สรุปข้อมูลเรื่องค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

การลงทุนก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย ศูนย์กำจัดมูลฝอย ๔ ทั้ง 3 ศูนย์จะของบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง โดยผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่คิดว่าจะให้เอกชนมาลงทุนและดำเนินการ อีกทั้งงบประมาณในการก่อสร้างศูนย์เป็นจำนวนเงินที่สูงมาก ซึ่งเกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ศูนย์

การบำรุงรักษาและการเดินระบบกำจัดมูลฝอย ศูนย์กำจัดมูลฝอย ทั้ง 3 ศูนย์ จะเก็บค่าธรรมเนียมจากค่ากำจัดมูลฝอย ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มขนส่งมูลฝอยมากำจัด ซึ่งสมาชิกในกลุ่มได้กำหนดแหล่งที่มาของงบประมาณในการกำจัดไว้ 2 ส่วนคือ ได้จากการเก็บค่ากำจัดมูลฝอย จากประชาชน และใช้งบประมาณของท้องถิ่นสทบ ทั้งนี้เพราะปัจจุบันจำนวนเงินที่ได้จากประชาชนไม่เพียงพอ และใช้งบประมาณจากท้องถิ่นสทบเช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยได้ประมวลค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย ของศูนย์ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง คือ ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ควรจะมี 2 ศูนย์ฯ คือ

1) ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ตอนกลางเป็นการรวมของศูนย์ฯ 1 และ ศูนย์ฯ 2 ซึ่งควรให้เอกชนลงทุนและดำเนินการเอง ทั้งนี้เพราะปัจจุบันการกำจัดมูลฝอยในพื้นที่ตอนกลางก็ให้เอกชนดำเนินการ

2) ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง คือศูนย์ฯ 3 และการลงทุนใช้งบประมาณของรัฐส่วนกลาง การบริหารจัดการศูนย์ฯ ใช้งบประมาณของท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะพื้นที่ของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ตอนล่างห่างไกลจากศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ตอนกลางประมาณ 120 กิโลเมตร อีกทั้งปริมาณมูลฝอย โดยรวมมีไม่มาก ประมาณ 50 ตันต่อวัน ทำให้ไม่เป็นที่สนใจของเอกชนดังนั้นรัฐส่วนกลางและท้องถิ่นควรสนับสนุนด้านงบประมาณ

ตารางที่ 13 สรุปข้อมูลเรื่องความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ

ศูนย์กำกับดูแลผลย่อยที่ 1	ศูนย์กำกับดูแลผลย่อยที่ 2	ศูนย์กำกับดูแลผลย่อยที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
1 พื้นที่ในปัจจุบันสามารถรองรับได้ไม่เกิน 5 เต็ม 2 ได้มีการศึกษา FS/DD แล้ว 3 ชุมชนได้เห็นชอบให้ใช้พื้นที่เพื่อออกก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ 4 ได้เสนอโครงการก่อสร้างโครงการศูนย์ฯ ต่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในปีงบประมาณ 2544 และได้ผ่านการศึกษาจาก กรมวิจัยแล้ว กำลังรอเงินกู้จากต่างประเทศ 5 คาดว่าควรจะดำเนินการก่อสร้างภายในระยะเวลา 1-2 ปี	1 พื้นที่ในปัจจุบันสามารถรองรับได้ยังไม่พบปัญหารุนแรง 2 เสนอโครงการขอศึกษา FS/DD จากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในปีงบประมาณ 2545 3 ยังไม่มีการทำประชาพิจารณ์ในการขอใช้พื้นที่จากชุมชนแต่ได้จัดเตรียมพื้นที่ไว้ 25 ไร่ ซึ่งคาดว่าจะไม่เพียงพอและกำลังจัดหาพื้นที่เพิ่มเติม 4 คาดว่าควรจะดำเนินการก่อสร้างภายในระยะเวลา 2 ปี	1 พื้นที่ในปัจจุบันสามารถรองรับได้ยังไม่พบปัญหารุนแรง 2 ได้มีการศึกษา FS แล้ว และได้เสนอโครงการขอศึกษา DD จากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในปีงบประมาณ 2545 3 ยังไม่มีการทำประชาพิจารณ์ในการขอใช้พื้นที่จากชุมชน 4 คาดว่าควรจะดำเนินการก่อสร้างภายในระยะเวลา 2 ปี	1 ศูนย์ฯ ที่ 1 ต้องการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยโดยเร่งด่วน เนื่องจากพื้นที่กำจัดมูลฝอยในปัจจุบันไม่สามารถรองรับมูลฝอยได้ และมีความพร้อมในเรื่องพื้นที่ ซึ่งชุมชนเห็นชอบแล้ว และได้มีการศึกษา FS/DD แล้ว 2 ศูนย์ฯ ที่ 2 และ 3 สามารถออกก่อสร้างระบบได้ในอีก 2 ปีข้างหน้า เนื่องจากพื้นที่กำจัดมูลฝอยปัจจุบันยังไม่เกิดปัญหาและการเตรียมความพร้อมสามารถขอผลการศึกษา FS/DD ในพื้นที่กำกับดูแลและขอความเห็นชอบจากชุมชน 3 ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าควรมี 2 ศูนย์ฯ นั้นด้านความคาดหวังแตกต่างกันดังนี้ ศูนย์ฯ ตอนกลาง ควรเริ่มโครงการภายในระยะเวลา 2 ปี ทั้งนี้เนื่องจากมีความพร้อมระดับที่จะสามารถก่อสร้างโครงการได้ เพียงแต่ดำเนินการให้เอกชนที่สนใจมาลงทุนและดำเนินการ

ตารางที่ 13 สรุปข้อเสนอแนะเรื่องความคืบหน้าโครงการจากโครงการ (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ลำปาง
			ศูนย์ฯ ต่อกันต่าง ทดสอบเริ่มโครงการ ภาย ในระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้เนื่องจากมีปริมาณ มูลฝอยที่น้อย และ ขณะนี้พื้นที่ปัจจุบันยัง สามารถรองรับมูลฝอยจากชุมชนได้

จากตารางที่ 13 สรุปข้อมูลเรื่องความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

ศูนย์ก้าจัดมูลฝอย ฯ ที่ 1 มีความต้องการเร่งด่วนภายในระยะเวลา 1-2 ปี เนื่องจากประสบปัญหาเรื่องสถานที่ก้าจัดมูลฝอย ในปัจจุบันซึ่งดำเนินการโดยเอกชนจะไม่สามารถรองรับการก้าจัดมูลฝอย ได้อีก และศูนย์ก้าจัดมูลฝอย ฯ ที่ 1 ได้มีการเตรียมความพร้อมหลาย ๆ ด้าน เช่น พื้นที่ก่อสร้างโครงการ การขอมรับของประชาชนในการก่อสร้างโครงการการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการก่อสร้างโครงการก่อสร้างระบบก้าจัดมูลฝอย

ศูนย์ก้าจัดมูลฝอย ที่ 2 และ 3 มีความต้องการรองลงมาคือ ประมาณ 2 ปี เนื่องจากพื้นที่ในการก้าจัดมูลฝอย ในปัจจุบันของกลุ่มสามารถรองรับมูลฝอยได้ และด้านความพร้อมเพื่อดำเนินการก่อสร้างศูนย์ก้าจัดมูลฝอย ฯ ยังไม่ได้เตรียมการหลายด้านคือ เรื่องพื้นที่รองรับการก่อสร้างศูนย์ก้าจัดมูลฝอย ฯ ยังไม่ได้มีแผนการประชาสัมพันธ์ ทำให้ชุมชนยังไม่ทราบ และยังไม่ได้มีการศึกษา FS/DD

ผู้วิจัยได้ประมวลความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ ของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ควรจะมี 2 ศูนย์ ดังนั้นความคาดหวังจึงมีความแตกต่างกันดังนี้

ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ตอนกลาง ควรเริ่มโครงการภายในระยะเวลา 2 ปี ทั้งนี้เนื่องจากมีความพร้อมระดับที่จะสามารถก่อสร้างโครงการได้ เพียงแต่ดำเนินการให้เอกชนที่สนใจมาลงทุนและดำเนินการ

ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ตอนล่าง ควรเริ่มโครงการภายในระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้เนื่องจากมีปริมาณมูลฝอยที่น้อย และ ขณะนี้พื้นที่ปัจจุบันยังสามารถรองรับมูลฝอย จากชุมชนได้

ตารางที่ 14 สรุปข้อเสนอเรื่องความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
1 ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย 2 จำนวนเงินที่เก็บได้จากชุมชนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและการกำจัดทำให้ต้องเงินต้องจัดสรรงบประมาณสหบทประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย	1 ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย 2 จำนวนเงินที่เก็บได้จากชุมชนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและการกำจัดทำให้ต้องเงินต้องจัดสรรงบประมาณสหบทประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย	1 ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย 2 จำนวนเงินที่เก็บได้จากชุมชนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและการกำจัดทำให้ต้องเงินต้องจัดสรรงบประมาณสหบทประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย	ศูนย์ฯ ทั้ง 3 ศูนย์ฯ ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยให้คุ้มค่ากับต้นทุนของการกำจัดมูลฝอย และต้องจัดสรรงบประมาณจากรายได้อื่นของท้องถิ่นมาสมทบประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง เนื่องจากการจ่ายค่าเก็บขนและกำจัดมูลฝอยในปัจจุบันของจังหวัดลำปางนั้นประชาชนให้ความร่วมมือน้อย และท้องถิ่นต้องใช้งบประมาณ ดังนั้น ควรจะมีแผนการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทราบถึงขั้นตอนการเก็บขนและกระบวนการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมนั้นถ้าชุมชนไม่ร่วมมือในการแยกมูลฝอยในขั้นต้นแล้วจะเสียค่าใช้จ่ายมาก และทำความเข้าใจกับประชาชนเรื่อง ผู้ก่อกมลพิษมากเป็นผู้จ่ายมาก

จากตารางที่ 14 สรุปข้อมูลเรื่องความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัด มูลฝอย โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

ศูนย์กำจัดมูลฝอย ๔ ทั้ง 3 แห่งได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยน้อย ทำให้งานการเก็บขนและการกำจัดมูลฝอย ประสบภาวะขาดทุนมาตลอด ซึ่งท้องถิ่นต้องใช้งบประมาณจากส่วนอื่นสมทบประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย ทั้งนี้เนื่องจากภาวะกิจ ดังกล่าวถูกระบุให้เป็นหน้าที่ที่ท้องถิ่นต้องรับผิดชอบ และการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการแก้ไขปัญหาเรื่องมูลฝอย ที่คณะกรรมการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำมาเป็นประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นว่าท้องถิ่นควรรับผิดชอบทั้งหมด

ผู้วิจัยได้ประมวลเรื่องความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย ของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ได้ดังนี้

เนื่องจากการจ่ายค่าเก็บขนและกำจัดมูลฝอย ในปัจจุบันของจังหวัดลำปางนั้น ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย และ ท้องถิ่นต้องใช้งบประมาณ ดังนั้น ควรมีแผนการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทราบถึงขั้นตอนการเก็บขนและกระบวนการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลและ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมนั้นถ้าชุมชนไม่ร่วมมือในการแยกมูลฝอย ในขั้นต้นแล้วจะเสียค่าใช้จ่ายมาก

ตารางที่ 15 สรุปข้อมูลเรื่อง แนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
1 การรวมกลุ่มเป็นลักษณะองค์กร คัดเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นตัวแทนในการควบคุมการบริหารจัดการ 2 การดำเนินการให้แกมนำเป็นผู้ดำเนินการระบบของศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ	1 การรวมกลุ่มเป็นลักษณะองค์กร คัดเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นตัวแทนในการควบคุมการบริหารจัดการ 2 จัดจ้างเอกชนดำเนินการบริหารจัดการระบบของศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ	1 การรวมกลุ่มเป็นลักษณะองค์กร คัดเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นตัวแทนในการควบคุมการบริหารจัดการ 2 การดำเนินการให้แกมนำเป็นผู้ดำเนินการระบบของศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ	1 ศูนย์ฯ ทั้ง 3 ศูนย์ฯ รวมกลุ่มกันโดยคัดเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคนละกรรมการในการควบคุมบริหารจัดการศูนย์ฯ 2 ศูนย์ฯ ที่ 1 และ 3 มอบหมายให้แกมนำ (เทศบาลนครลำปาง และเทศบาลตำบลล้อมแรด ตามลำดับ) เป็นผู้ดำเนินการจัดการระบบกำจัดมูลฝอยของศูนย์ฯ 3 ศูนย์ฯ ที่ 2 จะจ้างเอกชนดำเนินการจัดการระบบกำจัดมูลฝอยของศูนย์ฯ 4 ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ในเรื่องความร่วมมือควบคุมดำเนินการในลักษณะนิติบุคคล เช่น บริษัท หรือสหภาพ เพื่อป้องกันข้อพิพาทของส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมยกเลิกความร่วมมือในภายหลังได้ และให้ตัวแทนของแต่ละองค์กรมาร่วมบริหารจัดการ การดำเนินการศูนย์ฯ ตอนกลางควรเสนอให้เอกชนลงทุนและดำเนินการ ศูนย์ฯ ตอนล่าง รัฐบาลเป็นผู้ลงทุนและดำเนินการ

จากตารางที่ 15 สรุปข้อมูลเรื่องแนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

ด้านการบริหารจัดการศูนย์ กำจัดมูลฝอย ๓ ทั้ง 3 ศูนย์จะเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคณะกรรมการ ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใสของการบริหารจัดการ และมีกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ร่วมกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมกลุ่มรับทราบการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในศูนย์ฯ

ด้านการบริหารจัดการระบบศูนย์กำจัดมูลฝอย ๓ ที่ 1 และ 3 เสนอให้แกนนำศูนย์กำจัดมูลฝอย ๓ แต่ละศูนย์เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้เนื่องจากมีความพร้อมด้านบุคลากร และศูนย์กำจัดมูลฝอย ๓ ที่ 2 จะจัดจ้างเอกชนดำเนินการเฉพาะในส่วนขอระบบกำจัดมูลฝอย ทั้งนี้เพื่อความคล่องตัวในด้านการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยได้ประมวลเรื่องแนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย ของศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ได้ดังนี้

ศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง ในเรื่องการรวมกลุ่มควรดำเนินการในลักษณะนิติบุคคล เช่น บริษัท หรือสหการ เพื่อป้องกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมยกเลิกความร่วมมือในภายหลังได้ และให้ตัวแทนของแต่ละองค์กรมาร่วมบริหารจัดการ

การดำเนินการควรเสนอให้เอกชนบริหารโดยอาจดำเนินการโดยการสัมปทาน หรือการจ้างเหมา ทั้งนี้เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลต่อมูลรวมรูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ล่าปาง
1. บทบาทหน้าที่ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่เฉพาะการจัด การในบริเวณสถานที่กำจัดมูลฝอยเท่านั้น โดยไม่ระบุดำเนินการส่งเสริมเผยแพร่ ประชา สัมพันธ์และการทำงานรวบรวมมูลฝอย	1. บทบาทหน้าที่ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่การจัดการ มูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่การส่งเสริม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อมวลชน การเก็บ รวบรวมมูลฝอย และการกำจัดขยะในสถาน ที่กำจัดมูลฝอย ตลอดจนกำหนดงาน สนับสนุนคืองานธุรการและงานปฏิบัติการ	1. บทบาทหน้าที่ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่การจัดการ มูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่การส่งเสริม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อมวลชน การเก็บรวบรวม มูลฝอย และการกำจัดขยะในสถาน ที่กำจัดมูลฝอย ตลอดจนกำหนดงาน สนับสนุนคืองานธุรการและงานปฏิบัติการ	1. บทบาทหน้าที่ ศูนย์จัดการมูลฝอยล่าปาง ควบคุม กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ครบวงจร ได้แก่ ก) งานสนับสนุน คือ - งานธุรการทั่วไป - งานการคลัง - งานบุคลากร - งานสารบรรณ - งานพัสดุ - งานอาคารและสถานที่ ข) งานส่งเสริมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย สร้างระบบมวล ชนสัมพันธ์ รมงงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการมูลฝอย ค) งานรักษาความสะอาดและเก็บรวบรวม มูลฝอยภายในศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ซึ่ง อาจจำแนกได้ 2 กรณีคือ 1) กรณีที่ศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ทำ หน้าที่เก็บขนและรวบรวมมูลฝอยจากชุม ชน

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลข้อมูลรวมรูปแบบในการจัดการวัสดุโดยร่วมกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ลำปาง
			มายังสถานที่กำจัดมูลฝอย และให้ทำ หน้าที่แยกมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดมูลฝอย ด้วย และดำเนินการเกี่ยวกับมูลฝอยที่ แยกแล้วให้เกิดประโยชน์ 2) กรณีที่ท้องถิ่นมอบให้เอกชนเก็บขน มูลฝอย ให้ทำหน้าที่กำกับดูแลเอกชนผู้เก็บ ขนให้เป็นไปตามข้อกำหนดและประสาน งานระหว่างท้องถิ่นที่เข้าร่วมศูนย์กำจัดมูล ฝอยฯ ง) งานกำจัดมูลฝอย ทำหน้าที่ควบคุม ดูแลการกำจัด โดยเทคนิคต่าง ๆ บำรุง รักษาอุปกรณ์กำจัดมูลฝอย ซึ่งน้ำหนัก คูแฉ รวบรวมรวมและบำบัดน้ำเสีย โดยดำเนิน การในสถานที่กำจัดมูลฝอย จ) งานติดตามตรวจสอบและประเมินผล ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบคุณภาพดิน น้ำ อากาศ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของ ศูนย์ รายงานต่อผู้เข้าร่วมดำเนินการ

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลข้อมูลรวมรูปแบบในการจัดการข้อมูลร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
2. แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย กำหนดแนวทางการรู้เรื่องการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการให้เห็นคุณค่าของมูลฝอย	2. แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย กำหนดแนวทางการรู้เรื่องการสร้างค่าให้มูลฝอย	2. แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย กำหนดแนวทางการรู้เรื่องเกี่ยวกับการให้คุณค่าของมูลฝอยโดยผู้ที่จำหน่ายของรับ	ศูนย์จัดการมูลฝอย 4 เป็นระยะ งานนโยบายและแผน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการ ด้านการจัดการมูลฝอย กำหนดแผนการดำเนินงาน และรวบรวมข้อมูลตลอดจนประสานการดำเนินงาน การระดมกำลังที่เข้าร่วมดำเนินการ ศูนย์จัดการมูลฝอย 4
2. แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย กำหนดแนวทางการรู้เรื่องการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการให้เห็นคุณค่าของมูลฝอย	2. แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย กำหนดแนวทางการรู้เรื่องเกี่ยวกับการให้คุณค่าของมูลฝอยโดยผู้ที่จำหน่ายของรับ	2. แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย กำหนดแนวทางการรู้เรื่องเกี่ยวกับการให้คุณค่าของมูลฝอยโดยผู้ที่จำหน่ายของรับ	2. แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย ศูนย์จัดการมูลฝอยลำปาง ควรให้ความรู้ การรณรงค์สร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการแยกมูลฝอย และให้เห็นคุณค่าของมูลฝอย รวมทั้งการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการแยกมูลฝอย และการจัดหาที่จำหน่ายของรับมูลฝอย เชิงพาณิชย์ ทางศูนย์ฯ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยด้วย ซึ่งในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมต้องดำเนินการตั้งแต่ให้มีการร่วมคิดร่วมวางแผน การร่วมดำเนินการ ร่วมใน

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลข้อมูลรวมรูปแบบในการจัดการกลุ่มผลย้อมร่วมกันระหว่างองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ตำบลง
3. ความเป็นไปในกิจกรรมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกัน อาศัยผลการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญการลงทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปางในกิจกรรมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันและได้มีการลงนามร่วมกันในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นในแต่ละศูนย์ฯ กระบวนการรวมกลุ่มอาศัยลักษณะพื้นที่ใกล้เคียงกัน	3. ความเป็นไปในกิจกรรมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกัน อาศัยผลการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญการลงทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปางในกิจกรรมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันและได้มีการลงนามร่วมกันในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นในแต่ละศูนย์ฯ กระบวนการรวมกลุ่มดำเนินการได้ทันที การร่วมกันทั้งขยะในพื้นที่เดียวกันในปัจจุบัน	3. ความเป็นไปในกิจกรรมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกัน อาศัยผลการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญการลงทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปางในกิจกรรมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันและได้มีการลงนามร่วมกันในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นในแต่ละศูนย์ฯ กระบวนการรวมกลุ่มดำเนินการได้ทันที การร่วมกันทั้งขยะในพื้นที่เดียวกันในปัจจุบัน	ผลประโยชน์ และการร่วมพัฒนา ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างค่าให้มูลฝอยได้ 3. ความเป็นไปในกิจกรรมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกัน รวมกลุ่มของศูนย์จัดการมูลฝอย 4 แต่คณะมีความเป็นไปได้ที่จะแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยพื้นฐานที่ตรงกันถึงคือ สถานที่กำจัดมูลฝอย ระยะเวลา ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดขององค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ
4. ค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย การลงทุนก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยขอใช้งบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม) บำรุงรักษาและเดินระบบกำจัดมูลฝอย โดยอาศัยการเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชน	4. ค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย การลงทุนก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยขอใช้งบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม) บำรุงรักษาและเดินระบบกำจัดมูลฝอย โดยอาศัยการเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชน	4. ค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย การลงทุนก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยขอใช้งบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม) บำรุงรักษาและเดินระบบกำจัดมูลฝอย โดยอาศัยการเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชน	4. ค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย ศูนย์จัดการมูลฝอย ตำบลงจะมี 2 ศูนย์ คือ 1) ศูนย์ฯ ทางตอนกลางเป็นกิจกรรมของศูนย์กำจัดมูลฝอย 4 ที่ 1 และ ศูนย์กำจัดมูลฝอย 4 ที่ 2 ซึ่งควรมายามให้เอกชนลงทุนและดำเนินการเอง ทั้งนี้เพราะปัจจุบันมีการกำจัดมูลฝอยในพื้นที่ตอนกลางที่เอกชนดำเนินการ

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลตัวเลือกรวมรูปแบบในการจัดการข้อมูลโดยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอย ลำปาง
เพียงบางส่วน และจะใช้งบประมาณรายได้จากส่วนอื่นของท้องถิ่นสนับสนุน	เพียงบางส่วน และจะใช้งบประมาณรายได้จากส่วนอื่นของท้องถิ่นสนับสนุน	เพียงบางส่วน และจะใช้งบประมาณรายได้จากส่วนอื่นของท้องถิ่นสนับสนุน	2) ศูนย์ฯ ทางตอนล่าง คือศูนย์กำจัดมูลฝอย 4 ที่ 3 และการลงทุนใช้งบประมาณของรัฐส่วนกลาง การบริหารจัดการศูนย์ใช้งบประมาณของท้องถิ่น
5. ความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ คือต้องการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย โดยเร่งด่วน เนื่องจากพื้นที่กำจัดมูลฝอย ในปัจจุบันไม่สามารถรองรับมูลฝอย ได้ และมีความพร้อมในเรื่องพื้นที่ ซึ่งชุมชนเห็นชอบแล้ว และได้มีการศึกษา FS/DD แล้ว	5. ความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ คือต้องการก่อสร้างระบบได้ในอีก 2 ปีข้างหน้า เนื่องจากพื้นที่กำจัดมูลฝอย ปัจจุบันยังไม่เกิดปัญหาและมีการเตรียมความพร้อมสามารถรองรับการศึกษา FS/DD ในพื้นที่ที่กำจัด และความเห็นชอบจากชุมชน	5. ความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ คือสามารถก่อสร้างระบบได้ในอีก 2 ปีข้างหน้า เพราะพื้นที่กำจัดมูลฝอย ปัจจุบันยังไม่เกิดปัญหาและการเตรียมความพร้อมสามารถรองรับการศึกษา FS/DD ในพื้นที่ที่กำจัด และความเห็นชอบจากชุมชนได้	5. ความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ คือศูนย์กำจัดมูลฝอย ลำปาง ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าควรมี 2 ศูนย์ฯ นั้นด้านความคาดหวังแตกต่างกันดังนี้ ศูนย์จัดการมูลฝอย 1 ตยพถลตง กวร เริ่มโครงการภายในระยะเวลา 2 ปี ทั้งนี้ เนื่องจากมีความพร้อมระดับที่จะสามารถก่อสร้างโครงการได้ เพียงแต่ดำเนินการให้เอกชนที่สนใจมาลงทุนและดำเนินการ ศูนย์จัดการมูลฝอย 4 ตอนล่าง กวร เริ่มโครงการภายในระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้ เนื่องจากมีปริมาณมูลฝอย ที่น้อย และขณะนี้พื้นที่ปัจจุบันยังสามารถรองรับมูลฝอย จากชุมชนได้

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลข้อมูลรวมรูปแบบในการจัดการข้อมูลโดยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 1	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 2	ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ที่ 3	รูปแบบศูนย์จัดการมูลฝอยฯ จำลอง
6. ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยให้คุ้มค่ากับต้นทุนของการกำจัดมูลฝอย และต้องจัดสรรงบประมาณจากรายได้อื่นของท้องถิ่นมาสมทบประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย	6. ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยให้คุ้มค่ากับต้นทุนของการกำจัดมูลฝอย และต้องจัดสรรงบประมาณจากรายได้อื่นของท้องถิ่นมาสมทบประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย	6. ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยให้คุ้มค่ากับต้นทุนของการกำจัดมูลฝอย และต้องจัดสรรงบประมาณจากรายได้อื่นของท้องถิ่นมาสมทบประมาณ 60 % ของค่าใช้จ่าย	6. ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย เนื่องจากการจ่ายค่าเก็บขนและกำจัดมูลฝอย ในปัจจุบันของจังหวัดลำปางนั้นประชาชนให้ความร่วมมือน้อย และท้องถิ่นต้องใช้จ่ายเงินสมทบ ดังนั้น ควรมีแผนการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทราบถึงขั้นตอนการเก็บขนและกระบวนการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมถ้าชุมชนไม่ร่วมมือในการแยกมูลฝอย ในขั้นต้นแล้วจะเสียค่าใช้จ่ายมาก
7. แนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย รวมกลุ่มกันโดยยึดตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคณะกรรมการในการควบคุมบริหารจัดการศูนย์ฯ และ มอบหมายให้แก่นำ คือเทศบาลนครลำปางเป็นผู้ดำเนินการจัดการระบบกำจัดมูลฝอยของศูนย์ฯ	7. แนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย รวมกลุ่มกันโดยยึดตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคณะกรรมการในการควบคุมบริหารจัดการศูนย์ฯ และ มอบหมายให้แก่นำ คือเทศบาลตำบลล้อมแรด เป็นผู้ดำเนินการจัดการระบบกำจัดมูลฝอยของศูนย์ฯ	7. แนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย รวมกลุ่มกันโดยยึดตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคณะกรรมการในการควบคุมบริหารจัดการศูนย์ฯ และ มอบหมายให้แก่นำ คือเทศบาลตำบลล้อมแรด เป็นผู้ดำเนินการจัดการระบบกำจัดมูลฝอยของศูนย์ฯ	7. แนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย ในเรื่องการรวมกลุ่มควรดำเนินการในลักษณะนิติบุคคล เช่น บริษัท หรือสหกรณ์ เพื่อป้องกันองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมยกเลิกความร่วมมือนายภายหลังได้ และให้ตัวแทนของแต่ละองค์กรมาร่วมบริหารจัดการการดำเนินการศูนย์จัดการมูลฝอยฯ ตอขนเป็นผู้นำผู้ลงทุนและดำเนินการ

จากตารางที่ 16 สรุปข้อมูลรวมรูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

ศูนย์กำจัดมูลฝอยรวมลำปาง 1 มีรูปแบบในการจัดการมูลฝอยฯ โดยสรุปได้ดังนี้

1) บทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในการกำจัดมูลฝอย เท่านั้น เพราะได้เห็นความสำคัญของการจัดการในศูนย์กำจัดมูลฝอย เป็นประเด็นหลัก การรณรงค์เรื่องการคัดแยกและการลดปริมาณมูลฝอย นั้นเป็นหน้าที่หลักของท้องถิ่นอยู่แล้ว ซึ่งถ้าศูนย์ดำเนินการอีกจะเป็นการซ้ำซ้อน

2) การสร้างความเข้าใจในการสร้างมูลค่าให้มูลฝอย ได้กำหนดแนวทางการให้ความรู้เรื่องการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการให้เห็นคุณค่าของมูลฝอยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมกลุ่มดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง

3) ความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่ม ได้มีการรวมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันของศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม จังหวัดลำปาง ได้ใช้ข้อมูลจากผลการศึกษาเพื่อจัดการแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาได้กำหนดให้ก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอย ๓ ศูนย์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ศูนย์ ได้ลงนามโน้มน้าบทักข้อตกลงเบื้องต้นนั้นเพื่อเป็นการแสดงความร่วมมือเบื้องต้นที่จะร่วมกันจัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอย ๓ กระบวนการรวมกลุ่ม ได้คัดเลือกท้องถิ่นที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่จะก่อสร้างศูนย์ฯ

4) ด้านค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย จะของบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง โดยผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและการเดินระบบกำจัดมูลฝอย จะเก็บค่าธรรมเนียมจากค่ากำจัดมูลฝอย ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มขนส่งมูลฝอยมากำจัด ซึ่งสมาชิกในกลุ่มได้กำหนดแหล่งที่มาของงบประมาณในการกำจัดไว้ 2 ส่วนคือ ได้จากการเก็บค่ากำจัดมูลฝอย จากประชาชน และใช้งบประมาณของท้องถิ่นสหพบ

5) ด้านความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ มีความต้องการเร่งด่วนภายในระยะเวลา 1-2 ปี เนื่องจากประสบปัญหาเรื่องสถานที่กำจัดมูลฝอย ในปัจจุบัน และได้มีการเตรียมความพร้อมหลาย ๆ ด้าน เช่น พื้นที่ก่อสร้างโครงการ การยอมรับของประชาชน

ในการก่อสร้างโครงการการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย

6) ด้านความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยน้อย ท้องถิ่นต้องใช้งบประมาณจากส่วนอื่น สมทบประมาณร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่าย

7) ด้านแนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย จะรวมกันเป็นกลุ่มองค์กรโดยเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคณะกรรมการ และการบริหารจัดการระบบ ศูนย์กำจัดมูลฝอย ฯ ที่ 1 ให้แกนนำศูนย์กำจัดมูลฝอย ฯ แต่ละศูนย์เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้เนื่องจากมีความพร้อมด้านบุคลากร ซึ่งอยู่ในลักษณะรัฐเป็น ผู้ลงทุนและดำเนินการ

ศูนย์กำจัดมูลฝอยรวมลำปาง 2 มีรูปแบบในการจัดการมูลฝอย โดยสรุปได้ดังนี้

1) บทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่โดยมีแผนการส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ต่อมวลชน การเก็บรวบรวมมูลฝอย และการกำจัดมูลฝอยในสถานที่กำจัดมูลฝอย ตลอดจนกำหนดงานสนับสนุนคือ งานธุรการและงานปฏิบัติการ

2) การสร้างความเข้าใจในการสร้างมูลค่าให้มูลฝอย ได้กำหนดแนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอยกำหนดแนวทางการให้ความรู้ เรื่องการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการให้เห็นคุณค่าของมูลฝอย โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ดำเนินการในพื้นที่ รับผิดชอบของตนเอง

3) ด้านความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่ม ได้มีการร่วมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันของศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม ได้ใช้ข้อมูลจากผลการศึกษาเพื่อจัดการแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม จังหวัดลำปาง และได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นนั้นเพื่อเป็นการแสดงความร่วมมือเบื้องต้นที่จะร่วมกันจัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ และได้มีกระบวนการรวมกลุ่ม เฉพาะท้องถิ่นที่ร่วมทิ้งมูลฝอยร่วมกันในปัจจุบัน

4) ด้านค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย ในส่วนของการบำรุงรักษาและการเดินระบบกำจัดมูลฝอย จะเก็บค่าธรรมเนียมจากค่ากำจัดมูลฝอยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มขนส่งมูลฝอยมากำจัด ซึ่งได้กำหนดแหล่งที่มาของงบประมาณในการกำจัดไว้ 2 ส่วนคือ ได้จากการเก็บค่ากำจัดมูลฝอยจากประชาชน และใช้งบประมาณของท้องถิ่น สมทบ

5) ด้านความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ มีความต้องการประมาณ 2 ปี เนื่องจากพื้นที่ในการกำจัดมูลฝอยในปัจจุบันของกลุ่มสามารถรองรับมูลฝอยได้ และด้านความพร้อมเพื่อดำเนินการก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ยังไม่ได้เตรียมการหลายด้านคือ เรื่องพื้นที่รองรับการก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ยังไม่ได้มีแผนการประชาสัมพันธ์ ทำให้ชุมชนยังไม่ทราบ และยังไม่ได้มีการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการฯ

6) ด้านความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยน้อย ท้องถิ่นต้องใช้งบประมาณจากส่วนอื่นสมทบประมาณร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่าย

7) ด้านแนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย การบริหารจัดการศูนย์ จะเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคณะกรรมการ และ การบริหารจัดการระบบ จะจัดจ้างเอกชนดำเนินการเฉพาะในส่วนของระบบกำจัดมูลฝอย ทั้งนี้เพื่อความคล่องตัวในด้านการปฏิบัติงาน

ศูนย์กำจัดมูลฝอยรวมลำปาง 3 มีรูปแบบในการจัดการมูลฝอย โดยสรุปได้ดังนี้

1) บทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่โดยมีแผนการส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ต่อมวลชน การเก็บรวบรวมมูลฝอย และการกำจัดมูลฝอย ในสถานที่กำจัดมูลฝอย ตลอดจนกำหนดงานสนับสนุนคือ งานธุรการและงานปฏิบัติการ

2) การสร้างความเข้าใจในการสร้างมูลค่าให้มูลฝอย ได้กำหนดแนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างมูลค่าให้มูลฝอยได้กำหนดแนวทางการให้ความรู้เกี่ยวกับการให้คุณค่าของมูลฝอย และดำเนินการปฏิบัติการเพื่อสร้างมูลค่าให้มูลฝอย โดยหาที่จำหน่ายรองรับ และมีมาตรการมาควบคุม ทั้งนี้เพราะคาดว่าถ้าชุมชนมีการคัดแยกมูลฝอยและมีการจัดการมูลฝอยเชิงพาณิชย์แล้วและไม่มีที่จำหน่าย หรือออกมาตรการจูงใจแล้ว การดำเนินงานจะไม่เป็นผลเท่าที่ควร

3) ด้านความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่ม ได้มีการรวมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกันของศูนย์กำจัดมูลฝอย รวม ได้ใช้ข้อมูลจากผลการศึกษาเพื่อจัดการแผนปฏิบัติการ และจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม จังหวัดลำปาง และได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อเป็นการแสดงความร่วมมือเบื้องต้นที่จะร่วมกันจัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอย ฯ กระบวนการรวมกลุ่ม ท้องถิ่นต่าง ๆ ได้แสดงความจำนงเข้าร่วมเอง

4) **ด้านเรื่องค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย** การลงทุนก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย จะของบประมาณแผ่นดินจากส่วนกลาง โดยผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ การบำรุงรักษาและการเดินระบบกำจัดจะเก็บค่าธรรมเนียมจากค่ากำจัดมูลฝอยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มขนส่งมูลฝอยมากำจัด ซึ่งสมาชิกในกลุ่มได้กำหนดแหล่งที่มาของงบประมาณในการกำจัดไว้ 2 ส่วนคือ ได้จากการเก็บค่ากำจัดมูลฝอยจากประชาชน และใช้งบประมาณของท้องถิ่นสทบ

5) **ด้านเรื่องความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ** มีความต้องการประมาณ 2 ปี เนื่องจากพื้นที่ในการกำจัดมูลฝอยในปัจจุบันของกลุ่มสามารถรองรับมูลฝอยได้ และด้านความพร้อมเพื่อดำเนินการก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ยังไม่ได้เตรียมการหลายด้านคือ เรื่องพื้นที่รองรับการก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ยังไม่ได้มีแผนการประชาสัมพันธ์ ทำให้ชุมชนยังไม่ทราบ และยังไม่ได้มีการศึกษา ออกแบบการก่อสร้างโครงการฯ

6) **ด้านเรื่องความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย** ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอยน้อย ท้องถิ่นต้องใช้งบประมาณจากส่วนอื่นสมทบประมาณร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่าย

7) **ด้านแนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย** การบริหารจัดการศูนย์ กำจัดมูลฝอยฯ จะเลือกตัวแทนแต่ละองค์กรเป็นคณะกรรมการ การบริหารจัดการระบบ ให้แก่นำศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ แต่ละศูนย์เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้เนื่องจากมีความพร้อมด้านบุคลากร

จากการสรุปรวมข้อมูลรูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สรุปเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง

ประเด็น	ศูนย์จัดการมูลฝอย รวม ลำปาง 1	ศูนย์จัดการมูลฝอย รวม ลำปาง 2	ศูนย์จัดการมูลฝอย รวม ลำปาง 3
1. บทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ	เน้นงานด้านเทคนิค	เน้นความสำคัญด้านเทคนิค งานสนับสนุน งานประชาสัมพันธ์ งานติดตามตรวจสอบ	

ตารางที่ 17 สรุปเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง (ต่อ)

ประเด็น	ศูนย์จัดการมูลฝอยรวม ลำปาง 1	ศูนย์จัดการมูลฝอยรวม ลำปาง 2	ศูนย์จัดการมูลฝอยรวม ลำปาง 3
2. การสร้างความเข้าใจในการสร้างมูลค่าให้มูลฝอย	เป็นแผนงานที่ท้องถิ่นเข้าร่วมต้องดำเนินการ	-ให้ชุมชนคัดแยกมูลฝอยก่อนเก็บขน	- ให้ชุมชนคัดแยกมูลฝอยก่อนเก็บขน - มาตรการลดค่างานกำจัด - กำหนดวันเก็บประเภทมูลฝอย
3. การรวมกลุ่ม	รวมกลุ่มท้องถิ่นที่กำจัดมูลฝอยร่วมกันและมีพื้นที่รับผิดชอบใกล้เคียงกัน ลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกัน		กลุ่มไม่เคยกำจัดมูลฝอยร่วมกัน แต่สมัครเข้าร่วมกลุ่มและลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกัน
4. ค่าใช้จ่ายในการจัดการมูลฝอย	- ค่าก่อสร้างขอสบสมทบงบประมาณแผ่นดิน จากกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม - ค่าเดินระบบและบำรุงรักษา เรียกเก็บจากท้องถิ่นที่นำมูลฝอยมากำจัด		
5. ความคาดหวังจากโครงการ	ควรดำเนินการภายใน 1-2 ปี	ควรดำเนินการภายใน 2 ปี	
6. ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย	ประชาชนให้ความร่วมมือในการกำจัดมูลฝอยน้อย ซึ่งท้องถิ่นต้องจัดสรรงบประมาณสมทบ ประมาณร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่าย		
7. แนวทางการรวมกลุ่ม	รวมกันเป็นกลุ่มองค์กร เชิญผู้แทนมาวางมบริหารจัดการ		
	ให้ท้องถิ่นที่เป็นแกนนำปฏิบัติงานในศูนย์	จัดจ้างบริษัทปฏิบัติงานในศูนย์	เช่นเดียวกับศูนย์ 1

จากตารางที่ 17 เปรียบเทียบรูปแบบการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลำปาง โดยมีรายละเอียดในแต่ละศูนย์ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบว่า

1) บทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ ศูนย์ลำปาง 1 ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ แตกต่างจากศูนย์ 2 และ ศูนย์ 3 คือ

1.1) ศูนย์ 1 ได้เน้นงานด้านเทคนิค ทั้งนี้เนื่องจากแกนนำคือ เทศบาลนครลำปาง มีประสบการณ์ในการจัดการมูลฝอยและได้ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยมาแล้ว เช่น การประชาสัมพันธ์ การสร้างจิตสำนึก การติดตามตรวจสอบ เป็นต้น จึงเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องระดมงานอื่นๆอีก เพราะได้ดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้ว แต่งานด้านเทคนิคมีการปรับปรุงตามนโยบายใหม่ประกอบกับการจัดสรรบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยในศูนย์ ซึ่งเทศบาลนครลำปางมีความพร้อมของบุคลากรเพียงพอ

1.2) ศูนย์ลำปาง 2 และ ศูนย์ลำปาง 3 กำหนดงานเช่นเดียวกับศูนย์ 1 คืองานเทคนิค และได้เพิ่มงานสนับสนุน งานประชาสัมพันธ์ งานติดตามตรวจสอบ เนื่องจากเห็นว่าการบริหารจัดการภายในศูนย์ควรจะประกอบด้วยงานทุกด้าน แยกจากงานประจำของแกนนำเพื่อช่วยต่อการบริหารจัดการ

2) การสร้างความเข้าใจในการสร้างมูลค่าให้มูลฝอย ศูนย์ทั้ง 3 ศูนย์ มีแนวทางที่แตกต่างกัน คือ

2.1) ศูนย์ 1 ระบุให้เป็นหน้าที่ของท้องถิ่นที่เข้าร่วม เพื่อที่จะได้ดำเนินการในพื้นที่ก่อนที่จะขนส่งมาจัดการภายในศูนย์ และค่าใช้จ่ายตรงจุดนี้จะไม่ได้นำมาคิดเป็นต้นทุน

2.2) ศูนย์ 2 ระบุให้เป็นหน้าที่ศูนย์ ซึ่งจะมีแผนการสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนคัดแยกมูลฝอย และการจัดการมูลฝอยก่อนที่จะส่งมาจัดการภายในศูนย์

2.3) ศูนย์ 3 ระบุให้เป็นหน้าที่ของศูนย์ ซึ่งจะมีแผนการสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนคัดแยกมูลฝอย และจัดการมูลฝอยก่อนที่จะส่งมาจัดการภายในศูนย์ การกำหนดมาตรการเสริมคือ การลดราคาสำหรับชุมชนที่คัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง และการกำหนดวันเก็บประเภทมูลฝอย

จากการเปรียบเทียบการสร้างความสำเร็จในการสร้างมูลค่าให้มูลฝอยของ 3 ศูนย์ที่แตกต่างกันจะเห็นได้ว่า ศูนย์ 1 จะบริหารการจัดการมูลฝอยโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง ซึ่งโดยส่วนมากจะประกอบไปด้วยเทศบาลตำบล ซึ่งท้องถิ่นที่เข้าร่วมมีศักยภาพทางบุคลากร และงบประมาณเพียงพอที่จะสามารถกำหนดและดำเนินการด้านการสร้างความเข้าใจในการสร้างมูลค่ามูลฝอยในพื้นที่ของตนเองได้ แต่สำหรับศูนย์ 2 และ ศูนย์ 3 จะมีองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมกลุ่มด้วย ซึ่ง องค์การ

บริหารส่วนตำบล จะมีข้อจำกัดเรื่องบุคลากรและงบประมาณ ดังนั้น งานดังกล่าวจึงถูกกำหนดให้เป็นการดำเนินงานของศูนย์

3) ความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่ม ลักษณะการรวมกลุ่ม ศูนย์ 1 และศูนย์ 2 มีลักษณะการรวมกลุ่มเหมือนกัน ซึ่งศูนย์ 3 มีลักษณะการรวมกลุ่มที่แตกต่างกันออกไปดังนี้

3.1) การรวมกลุ่มของศูนย์ 1 และศูนย์ 2 ได้มีการรวมกลุ่มระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมใช้พื้นที่กำจัดมูลฝอยด้วยกันมาแต่เดิมจนปัจจุบัน และมีพื้นที่รับผิดชอบใกล้เคียงกัน จึงได้มารวมกลุ่มกัน ซึ่งการรวมกลุ่มลักษณะนี้จะไม่เป็นเพียงเฉพาะการรวมกลุ่มอย่างเดียว แต่ยังสามารถจัดการมูลฝอยและจัดการเรื่องพื้นที่กำจัดมูลฝอยร่วมกัน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 2 กลุ่มได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงเพื่อร่วมมือกัน

3.2) การรวมกลุ่มของศูนย์ 3 ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ท้องถิ่นใกล้เคียงเข้าร่วมกลุ่ม ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมกลุ่มยังไม่เคยร่วมมือกันมาก่อน การรวมกลุ่มในลักษณะนี้เป็นการรวมกลุ่มที่ไม่มั่นคงเท่าที่ควรและอาจจะมีการแยกกลุ่มได้ภายหลัง

4) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมูลฝอย ได้แยกค่าใช้จ่ายออกเป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างศูนย์ และค่าใช้จ่ายในการเดินระบบและบำรุงรักษา ซึ่งงบประมาณรองรับทั้ง 3 ศูนย์ ได้มีแนวทางเดียวกันคือ

4.1) ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างศูนย์ จะขอสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณการก่อสร้างมีขดงบประมาณที่สูง ซึ่งเกินศักยภาพทางการเงินของท้องถิ่น

4.2) ค่าใช้จ่ายในการเดินระบบและบำรุงรักษา แกนนำกลุ่มจะดำเนินการบริหารจัดการให้ศูนย์ มีรายรับเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายได้ ซึ่งคาดว่ารายได้้นอกจากจะได้จากค่าบริการกำจัดมูลฝอย แล้วยังได้จากการจัดการมูลฝอยเชิงพาณิชย์ เช่นรายได้จากปุ๋ยหมัก

5) ความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ

เนื่องจากความเร่งด่วนของปัญหาการจัดการมูลฝอยของแต่ละศูนย์แตกต่างกัน จึงมีความคาดหวังที่แตกต่างกันดังนี้

5.1) ศูนย์ 1 ประสบปัญหาการกำจัดมูลฝอย เนื่องจากเอกชนที่รับกำจัดมูลฝอยในปัจจุบันไม่สามารถรองรับมูลฝอยได้อีก ซึ่งศูนย์ 1 ได้เตรียมความพร้อมเรื่องพื้นที่ก่อสร้างศูนย์ การจัดทำประชาพิจารณ์ การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจากปัญหาและความพร้อมดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการภายใน 1 ปี

5.2) ศูนย์ 2 และศูนย์ 3 นั้น พื้นที่กำจัดมูลฝอยปัจจุบันยังสามารถรองรับมูลฝอยได้ ประกอบกับ ศูนย์ 2 ยังไม่ได้มีการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการ แต่ศูนย์ 3 ได้มีการศึกษาความเหมาะสมเบื้องต้นเฉพาะของเทศบาลตำบลล้อมแรด แต่ยังไม่ได้ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการของการจัดการมูลฝอยรวมกัน ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาเตรียมความพร้อม ประมาณ 2 ปี

6) ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย

การจัดเก็บค่ากำจัดมูลฝอยของศูนย์ ทั้ง 3 ประสบปัญหาเช่นเดียวกันคือ รายได้ที่ได้รับจากค่าเก็บขนมูลฝอยจากชุมชนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายโดยรวม ทำให้ท้องถิ่นต้องจัดสรรงบประมาณสมทบ ซึ่งถ้าท้องถิ่นจะเพิ่มราคาค่าเก็บขน ชุมชนก็จะไม่ยอม ซึ่งปัญหาประเด็นนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า การจัดเก็บค่าเก็บขนมูลฝอยจากชุมชนยังคงเป็นลักษณะเหมาจ่าย ซึ่งทำให้ท้องถิ่นต้องจัดสรรงบประมาณมาสมทบ ดังนั้นนอกจากจะพยายามประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดการมูลฝอยเชิงพาณิชย์ให้กับประชาชนแล้ว ควรดำเนินการเรียกเก็บแบบ ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย จะทำให้ศูนย์ดำเนินการได้

7) แนวทางการรวมกลุ่ม ได้แยกการรวมกลุ่มออกเป็น 2 ประเด็นคือ การบริหารจัดการและการดำเนินงานในศูนย์ ซึ่งทั้ง 3 ศูนย์ได้มีแนวทางที่เหมือนกัน และแตกต่างกันดังนี้

7.1) การบริหารจัดการ ทั้ง 3 ศูนย์ ได้มีการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มองค์กรโดยเลือกผู้แทนเข้ามาร่วมบริหารจัดการ เพื่อความโปร่งใสของการดำเนินงานในศูนย์

7.2) การดำเนินงานในศูนย์ 1 และศูนย์ 3 ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเหมือนกันโดย แกนนำจะเป็นผู้จัดสรรบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในศูนย์ ทั้งนี้เนื่องจากมีความพร้อมด้านบุคลากร

7.3) การดำเนินงานในศูนย์ 2 จะจัดจ้างเอกชนดำเนินการ โดยที่ศูนย์ 2 จะเป็นผู้วางกรอบการทำงานทั้งนี้ เนื่องจากถ้าเอกชนมาดำเนินการจะทำให้คล่องตัว และสามารถบริหารรายรับ รายจ่ายได้

5.2 วิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลำปาง ที่ได้จากการเก็บข้อมูล ได้มีการรวมกลุ่มกัน 3 กลุ่ม ซึ่งจากการพิจารณาความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ จากสภาพพื้นที่ ปริมาณมูลฝอย ศักยภาพเรื่องการเตรียมความพร้อมการก่อสร้างศูนย์ แผนการสร้าง ความเข้าใจชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลำปาง 2 รูปแบบ ดังแผนภูมิที่ 6

แผนภูมิที่ 6 วิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลำปาง

จากแผนภูมิที่ 6 ได้มีการวิเคราะห์และเสนอแนะรูปแบบ 2 รูปแบบ คือ 1) ศูนย์จัดการมูลฝอย ก 2) ศูนย์จัดการมูลฝอย ข ซึ่งทั้ง 2 ศูนย์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะการดำเนินงานเหมือนกันในเรื่องโครงสร้างการบริหาร แนวทางการสร้างความเข้าใจ การรวมกลุ่ม ความร่วมมือของประชาชน และรูปแบบการจัดการ ในส่วนที่แตกต่างกันคือ เรื่องค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย และความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ศูนย์จัดการมูลฝอย ก ควรจะรวมกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์ลำปาง 1 และ 2 เข้าด้วยกัน เนื่องจากได้พิจารณาตามปริมาณมูลฝอยโดยรวมของทั้ง 2 ศูนย์แล้วมีปริมาณ 150 ตันต่อวัน และระยะทางไม่เกิน 40 กิโลเมตร ควรจะประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา อำเภอแม่ทะ และอำเภอเสริมงาม ดังนี้ เทศบาลนครลำปาง เทศบาลตำบลพิชัย เทศบาลตำบลชมพู เทศบาลตำบลปอแก้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง เทศบาลตำบลเกาะคา เทศบาลตำบลป่าตันนาครี เทศบาลตำบลเสริมงาม องค์การบริหารส่วนตำบลท่าผา องค์การบริหารส่วนตำบลศาลา องค์การบริหารส่วนตำบลวังพร้าว โดยใช้พื้นที่ของเทศบาลนครลำปาง ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลชมพู เป็นสถานที่ก่อสร้างศูนย์

ศูนย์จัดการมูลฝอย ข ควรประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเถิน อำเภอแม่พริก ดังนี้ เทศบาลตำบลล้อมแรด เทศบาลตำบลแม่พริก เทศบาลตำบลแม่ปู้ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่กัวะ องค์การบริหารส่วนตำบลเถินบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ถอด องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโง องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงมอก องค์การบริหารส่วนตำบลแม่มอก

รูปแบบของศูนย์ ทั้ง 2 ศูนย์ มีรายละเอียดตามประเด็นการศึกษาดังต่อไปนี้

1) ด้านโครงสร้างการบริหารได้กำหนดบทบาทหน้าที่ 2 รูปแบบควรดำเนินการในลักษณะเดียวกันคือ ดำเนินการให้ครบวงจรซึ่งประกอบไปด้วยงานในลักษณะต่าง ๆ คือ

1.1) งานสนับสนุนจะเป็นงานประเภท งานธุรการ การเงิน และงานประสานงาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานและมีความโปร่งใสประชาชนสามารถตรวจสอบได้

1.2) งานประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับชุมชน โดยรอบพื้นที่ศูนย์ และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ การบริหารและตัดสินใจการดำเนินการซึ่งลักษณะการดำเนินงานเหมือนกันในเรื่อง โครงสร้างการบริหาร แนวทางการสร้างความเข้าใจ การรวมกลุ่ม ความร่วมมือของประชาชน และรูปแบบการจัดการ ในส่วน

ที่แตกต่างกันคือ เรื่องค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย และความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.3) งานนโยบายและแผน ควรมีแผนงานการจัดการของแต่ละฝ่าย

1.4) งานเทคนิค ลักษณะงานจะประกอบด้วยงานเก็บขนและงานกำจัด

1.4.1) งานด้านการรวบรวม ควรมีการจัดระบบรวบรวมมูลฝอยตามประเภทมูลฝอย ซึ่งอาจจะใช้วิธีการแบบแยกถัง แยกถุง หรือแยกวันเก็บได้ ซึ่งอาจแบ่งประเภทมูลฝอย ได้ 3 ประเภท คือ มูลฝอยเปียก มูลฝอยแห้ง มูลฝอยอันตราย

1.4.3) งานด้านเก็บขน เป็นขั้นตอนในการนำมูลฝอยไปกำจัดซึ่งประกอบด้วยแรงงานคนสำหรับขนมูลฝอย ประกอบกับใช้รถขนมูลฝอย ซึ่งขนาดของรถจะต้องเหมาะสมกับขนาดชุมชน ปริมาณมูลฝอยของชุมชน และมาตรการการเก็บขนที่กำหนด

1.4.4) การกำจัดมูลฝอย

(1) ฝังกลบแบบถูกสุขลักษณะ เป็นการกำจัดมูลฝอยลงบนดิน โดยมีการออกแบบและมีการควบคุมปัญหาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หลักสำคัญประกอบด้วย

- มีการควบคุมกลิ่นรบกวน การแพร่กระจายเชื้อโรค การลุกไหม้ของมูลฝอยและทัศนียภาพที่ไม่น่าดู

- มีการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า โดยการบดอัดมูลฝอยให้มีความหนาแน่นสูง

- ลดปัญหามลพิษทางน้ำและอากาศ

- ควรมีแผนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ หลังใช้งาน

ตามเป้าหมาย

(2) วิธีการหมักมูลฝอยเป็นปุ๋ย เป็นการย่อยสลายสารอินทรีย์ในมูลฝอย โดยจุลินทรีย์ให้กลายเป็นปุ๋ย ซึ่งเป็นวัสดุในการปรับปรุงดินได้ ระยะเวลาการย่อยสลายทำให้จุลินทรีย์เป็นตัวเร่งต้องใช้เวลา 45-60 วัน แต่ถ้าไม่ใช้จุลินทรีย์เป็นตัวเร่งใช้เวลาประมาณ 3 เดือน ซึ่งปุ๋ยที่ได้จะมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ เนื่องจากมีไนโตรเจนและฟอสฟอรัสน้อย โดยทั่วไปจะมีการผสมกับกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ซึ่งจะทำให้ได้ปุ๋ยคุณภาพที่ดีและเหมาะสมกับการเกษตร

1.4.5) การติดตามประเมินผล เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของทุกขั้นตอนในศูนย์ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม โดยมีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานเป็นผู้ดูแล

2) ด้านแนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างค่าให้มูลฝอย

ควรกำหนดแนวทางเพื่อให้เกิดกระบวนการลดปริมาณมูลฝอยและให้เกิดการจัดการมูลฝอยมีประสิทธิภาพโดยควรมีแผนงานครอบคลุมทั้งการสร้างจิตสำนึกและมาตรการการจูงใจและบังคับดังต่อไปนี้

2.1) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของปัญหามูลฝอยและลดผลกระทบต่อปัญหามูลฝอยที่มีต่อสภาพแวดล้อมและชุมชน

2.2) สร้างค่านิยมและปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ชุมชนแยกมูลฝอย รวมถึงเฝ้าระวังลดปัญหาและปริมาณมูลฝอยในชุมชน

2.3) สร้างความรู้สึกรับผิดชอบของประชาชน และการยอมรับผิดชอบที่ผู้ผลิตมูลฝอยจะต้องรับภาระส่วนหนึ่งในการกำจัดมูลฝอย

2.4) การจูงใจให้ชุมชนแยกมูลฝอยพร้อมทั้งกำหนดจุดรองรับที่เหมาะสมในที่สาธารณะและในชุมชน

2.5) กำหนดมาตรการเชิงบังคับ กำหนดวันเก็บขนมูลฝอยตามประเภท และจัดเก็บเฉพาะมูลฝอยที่ได้รับการคัดแยกเท่านั้น

2.6) การกำหนดข้อบังคับร่วมกับประชาชนในเรื่องค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย โดยใช้หลักการผู้ก่อมลพิษควรเป็นผู้จ่ายค่ากำจัดมลพิษ

2.7) การวางแผนทางการติดตามผลการจัดการมูลฝอยโดยชุมชน

3) ด้านความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่มจัดการมูลฝอยร่วมกัน

การจัดการมูลฝอยในปัจจุบัน ที่เป็นปัญหาประการหนึ่งคือ เรื่องพื้นที่ที่ชุมชนยอมรับและให้ใช้เป็นพื้นที่จัดการมูลฝอย ซึ่งการรวมกลุ่มควรประกอบด้วย ห้องถิ่นหลายห้องถิ่นที่มีศักยภาพ เช่นเรื่องพื้นที่ บุคลากร การเงิน ระยะเวลา และความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการคัดเลือกพื้นที่ควรคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

3.1) คัดเลือกขนาดพื้นที่เพื่อก่อสร้างศูนย์ ควรคำนึงถึงศักยภาพหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

- (1) ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมจะต้องสามารถรองรับการจัดการมูลฝอยด้วยวิธีฝังกลบได้ไม่น้อยกว่า 5-10 ปี
- (2) ควรห่างจากบ้านพักอาศัย โรงเรียน และสวนสาธารณะ เพื่อป้องกันกลิ่นรบกวน
- (3) ควรห่างจากสนามบินอย่างน้อย 3 กิโลเมตร เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจาย
- (4) ควรเป็นที่ดอนเพื่อป้องกันน้ำท่วม
- (5) คำนึงถึงความยากง่ายในการหาดินปกคลุม
- (6) มีถนนตัดผ่านและเส้นทางคมนาคมที่เหมาะสม แข็งแรง
- (7) มีลักษณะทางธรณีวิทยาที่เหมาะสม
- (8) เป็นที่ยอมรับได้ของชุมชนใกล้เคียง

3.2) ทำความเข้าใจกับชุมชน ท้องถิ่นที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกับศูนย์ และท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่โดยรอบ ควรทำความเข้าใจกับชุมชนและให้ชุมชนยอมรับศูนย์ ตลอดจนกำหนดแผนงานจัดสรรผลประโยชน์ให้กับชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่ศูนย์ และท้องถิ่นรวมกลุ่มกันควรมีระยะทางไม่ไกลเกินไป ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกมูลฝอยไปกำจัด

4) ด้านค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอย

ลักษณะของค่าใช้จ่ายแบ่งเป็น 2 ประเภท คือค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จากการพิจารณาถึงองค์ประกอบเรื่องปริมาณมูลฝอย วิธีการจัดการมูลฝอยที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์เสนอให้มีการจัดการที่ต่างกันคือ

4.1) ศูนย์จัดการมูลฝอย ก ควรให้เอกชนลงทุนและดำเนินการ ทั้งนี้เพราะปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองลำปาง ได้ให้เอกชนดำเนินการโดยใช้พื้นที่ของเอกชน ซึ่งการให้เอกชนดำเนินการจะทำให้หน่วยงานรัฐไม่ต้องรับภาระในการลงทุน ไม่ต้องต้องรับผิดชอบต่อความเสี่ยงในการนำเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้ในชุมชนทั้งในด้านการเงินและคุณภาพในการบริการ

4.2) ศูนย์จัดการมูลฝอย ข รัฐควรลงทุนและดำเนินการเนื่องจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเถินและแม่พริก ปัจจุบันมีปริมาณมูลฝอย ประมาณ 25 ตันต่อวัน ซึ่งเป็นปริมาณที่น้อย ทำให้เอกชนไม่สนใจจะมาลงทุนหรือดำเนินการจะทำให้ประชาชนต้องเสียค่ากำจัดมูลฝอยมาก ทั้งนี้เพราะเอกชนจะต้องคิดกำไรจากการประกอบการ

5) ด้านความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ

ความคาดหวังจะขึ้นอยู่กับความรุนแรงของปัญหามูลฝอยในพื้นที่ และการเตรียมความพร้อมในการสร้างศูนย์จัดการมูลฝอยในปัจจุบันซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เสนอระยะเวลาที่แตกต่างกันคือ

5.1) ศูนย์กำจัดมูลฝอย ก ควรเริ่มดำเนินโครงการก่อสร้างศูนย์ภายใน 2 ปี ทั้งนี้เพราะปัจจุบันพื้นที่กำจัดมูลฝอยสามารถใช้ได้อีกประมาณ 2 เดือน (ถึงเดือนธันวาคม 2543) ประกอบกับพื้นที่จัดเตรียมเพื่อก่อสร้างศูนย์ ได้รับการศึกษาความเหมาะสมเบื้องต้นและออกแบบรายละเอียดโครงการเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรเสนอให้เอกชนที่สนใจมาลงทุนและดำเนินการ

5.2) ศูนย์จัดการมูลฝอย ข ควรเตรียมความพร้อมหลาย ๆ ด้านและเริ่มโครงการก่อสร้างศูนย์ภายใน 5 ปี ทั้งนี้เพราะปัจจุบันพื้นที่กำจัดมูลฝอยยังสามารถรองรับมูลฝอยชุมชนได้อีก ประกอบกับพื้นที่จัดเตรียมเพื่อก่อสร้างศูนย์ได้มีการศึกษาเพียงความเหมาะสมเบื้องต้นโดยเป็นการศึกษาเฉพาะการจัดการจัดการมูลฝอยของเทศบาลตำบลล้อมแรดเท่านั้น แต่ยังไม่ได้ศึกษาออกแบบรายละเอียดโครงการกรณีจะปรับปรุงให้เป็นศูนย์กำจัดมูลฝอยของหลายท้องถิ่น และในปี 2545 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการกระจายอำนาจมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีความพร้อมด้านการเงินและบุคลากร

6) ด้านความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย

การจ่ายค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดตามค่าใช้จ่ายจริงตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายนั้นต้องได้รับการยอมรับการดำเนินงานของศูนย์จากประชาชน การดำเนินการด้านนี้อาจใช้เทคนิคทางจิตวิทยาในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การสร้างการจูงใจให้สัมพันธ์ เทคนิคด้านการบริหาร ซึ่งการวางแผนการกำหนดค่าบริการต้องอยู่บนพื้นฐานที่ตกลงร่วมกับประชาชน แต่ทั้งนี้ชุมชนจะเข้าใจและยอมจ่ายจะต้องประกอบกับแผนการกำหนดแนวทางการสร้างความเข้าใจในการสร้างมูลค่าให้กับมูลฝอย ซึ่งจะเป็นการวางแนวทางให้ชุมชนมีจิตสำนึกในการจัดการมูลฝอย ชุมชนควรจะมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารศูนย์ และกำหนดค่าบริการ เนื่องจากการดำเนินงานของศูนย์ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนในเรื่องการคัดแยกมูลฝอย

7) ด้านแนวทางการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย

การบริหารจัดการควรมีกรรมการบริหารซึ่งเป็นการคัดเลือกจากผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนประชาชนที่อยู่รอบบริเวณศูนย์ เพื่อทำการติดตามตรวจสอบการบริหารงานและการดำเนินงาน ลักษณะการติดตามตรวจสอบจะดำเนินการในตามแบบ

การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่จัดทำขึ้นโดยชุมชนในพื้นที่และใกล้เคียง ซึ่งเป็นผู้ใช้ประโยชน์และเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินงานของศูนย์ ข้อมูลที่ได้จากการติดตามตรวจสอบสามารถวิเคราะห์และทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมองเห็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและหาวิธีการทำงานเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหานั้น วิธีการนี้จะทำให้ประชาชนเกิดการทำงานในรูปกลุ่ม การติดตามตรวจสอบจะนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติงานที่เหมาะสม การทำกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพและการใช้ทรัพยากรให้ผลคุ้มค่าในระดับชุมชน นอกจากนี้จะต้องวางแนวทางการรวมกลุ่มกันในรูปนิติบุคคลต่อไปในอนาคต เพื่อให้เกิดผลทางด้านนิติสัมพันธ์ ซึ่งจะทำให้เกิดการรวมกลุ่มหากสถานการณ์ด้านการเมืองท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป หรือถ้ามีการเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองท้องถิ่นเกิดขึ้นการดำเนินงานของกลุ่มท้องถิ่นก็ยังสามารถดำเนินการต่อไปได้ในรูปนิติสัมพันธ์ ไม่ใช่ในรูปบุคคลสัมพันธ์